

Er lånet ydet til underkurs, må skattemyndighederne påse, at ordningen overholdes, når gældsrevet overdrages eller indfries enten på én gang eller i afdrag. Ikke mindst i afdragstilfældene, der er langt de fleste, vil reglerne i udkastets § 1 A, stk. 3, 1. pkt., og § 1 B, 2. pkt., virke tungt. I øvrigt bør § 1 B i givet fald suppleres med en regel om, at skyldneren også kan fradrage sit kurstab, hvis forholdet — f. eks. et banklån — omfattes af ligningslovens § 4.

Det spørgsmål kan tænkes rejst, om man kan begrænse de administrative konsekvenser ved at holde visse kursgevinster og -tab på private gældsbreve uden for ordningen. Det synes dog ikke muligt. Det ses således ikke, efter hvilke kriterier man kunne afgrænse en gruppe private gældsbreve, der skulle med under ordningen, og en anden gruppe, der ikke skulle med.

Det er heller ikke anbefalelsesværdigt at undtage de tilfælde, hvor gælden indfries gennem afdrag. Det ville nemlig gøre det muligt at komme uden om ordningen ved en aftale om afdragsvis betaling over en kort periode i stedet for indfrielse på én gang. Det ville også føre til en lidet rimelig forskelsbehandling af på den ene side den kreditor, der får hele kursgevinsten i afdrag, og på den anden side den kreditor, der „uforskyldt“ får hele sin fordring eller et resttilgodehavende betalt på én gang. Den sidstnævnte situation kan f. eks. opstå, fordi gælden efter et sælgerpantebrev forfalder ved ejerskifte, eller fordi skyldneren misligholder aftalen med den virkning, at gælden forfalder. Det er også almindeligt, at skyldneren i forbindelse med en omprioritering træffer aftale med en pantebrevskreditor om indfrielse af pantebrevet før tiden. Endelig kan situationen opstå, hvis ejendommen — måske uden sammenhæng med denne kreditors fordring — stilles til tvangsauktion, hvor han opnår dækning af sit tilgodehavende. Hvis afdragstilfældene skulle holdes udenfor, ville skyldnerne i de her omtalte situationer blive udsat for en tilsvarende forskelsbehandling ved anvendelsen af udkastets regler om fradrag for kurstab.

Man kan spørge, om man da ikke kan begrænse de administrative konsekvenser noget ved kun at medtage de afdragstil-

fælde, hvor afdragsperioden er under en vis varighed. Også en sådan afgrænsning ville imidlertid føre til en forskelsbehandling i de tilfælde, der er omtalt foran. Man kan heller ikke se bort fra, at en sådan afgrænsning kunne føre til vanskeligt overskuelige konsekvenser i form af forvriddinger el. lign. på låne markedet.

I de tilfælde, hvor kursgevinsten skal beskattes efter udkastet, er det forudsat, at konsekvensen må være, at kurstab kan trækkes fra ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Det er hovedårsagen til, at man ikke kan regne med, at den nødvendige administrative indsats vil stå i rimeligt forhold til, hvad der opnås. Stort set vil det merprovenu, man kan opnå ved at beskatte kursgevinsterne, nemlig blive opvejet af et provenutab som følge af fradragsretten for kurstab. Det har i denne forbindelse kun ringe vægt, at det i visse tilfælde kun er en af parterne i låneforholdet, der er skattepligtig. Somme tider er det ganske vist den part, der har kurstab, som ikke er skattepligtig, medens parten med kursgevinst er det; men den provenugevinst, der her kan opnås, opvejes stort set af et provenutab i de tilfælde, hvor det forholder sig omvendt.

Som allerede nævnt er det forudsat, at offentlige obligationer skal holdes uden for ordningen. Det må anses for særdeles velbegrundet, da de før omtalte praktiske konsekvenser ville blive mangedoblet, hvis disse obligationer skulle med. Når de holdes udenfor, må man dog regne med, at det vil åbne visse muligheder for at komme uden om ordningen. Man kan således tænke sig, at en skatteyder, der vil sikre sig en skattefri kursgevinst ved udlån til kommuner til underkurs, kan opnå dette ved at lade lånet formidle gennem et offentligt låneinstitut, der betjener kommunerne ved deres låntagning. Hvis skatteyderen som resultat af en sådan långivning får obligationer fra låneinstituttet i stedet for et gældsrev fra kommunen, vil kursgevinsten ikke være skattepligtig, når offentlige obligationer holdes uden for ordningen. Med det her anførte er der ikke udtalt nogen formening om, hvorvidt eksisterende låneinstitutter kan tænkes at ville formidle en långivning af den omtalte art.